

Практична робота №13

Тема: Розрахунки норми висіву насіння польових культур.

Мета: Вивчити основні показники якості посівного матеріалу та способи сівби.

1. Розрахунки норми висіву насіння польових культур.

Розрахунки норми висіву насіння польових культур.

Норма висіву — це кількість (або маса) насіння, яка потрібна для засівання одиниці площі і забезпечення оптимальної густоти сходів. Вона залежить від біологічних особливостей культури, сорту, строку і способу сівби, природних умов окремих районів, господарського призначення врожаю, попередника, якості насіння. При встановленні норми висіву враховують також вологість ґрунту, забезпеченість рослин поживними речовинами, забур'яненість поля та площу живлення, яка потрібна для нормального росту і розвитку рослин.

При визначенні норми висіву для зернових беруть до уваги ще й здатність їх кущитися: озимі, які кущаться більше, можна висівати з меншою нормою висіву, а ярі, які кущаться менше,—з більшою. Для кожної культури та її сорту залежно від ґрунтових та погодних умов треба встановлювати таку густоту посівів, щоб урожай був найвищий.

Норма висіву зернових 100—250 кг/га, кукурудзи — 30—35, а дрібнонасіних культур — 3—8 кг/га. Для зернових культур її підвищують у районах з більшою вологістю. Як правило, норми висіву зменшують на більш родючих ґрунтах, при внесенні підвищених норм добрив і кращому обробітку ґрунту.

Критеріями правильного вирішення питання оптимального стеблостою є величина врожаю та його якість. Сучасні технічні засоби механізації дають змогу практично забезпечити задану густоту посіву будь-якої культури* треба лише правильно визначити доцільну площу живлення рослин.

Норму висіву збільшують на 10—15 % на забур'янених ґрунтах і при запізненні з сівбою. Крім того, норма висіву залежить від способів сівби. Так, при перехресному та вузькорядному способах сівби висівають на 10—15 % насіння більше, ніж при звичайному рядковому.

Норма висіву визначається кількістю зерен на 1 га. Для кожної культури в певній зоні встановлено оптимальну густоту рослин на 1 га посіву, що забезпечує вирощування високого врожаю. Знаючи масу 1000 зерен і посівні якості насіння, можна встановити вагову норму його висіву в кілограмах на 1 га посіву .

Вагову норму висіву (Н), кг/га, обчислюють за формулою:

$$H = \frac{K * M * 1000}{\Pi}$$

де К—кількість насінин на 1 га, млн. шт.; М— маса 1000-насінин, г; Π — посівна придатність насіння, %.

Глибина загортання насіння. Важливе значення для розвитку рослин має глибина загортання насіння. Вона залежить від багатьох умов. Проте основною з них є розмір насіння: чим воно крупніше, тим глибше його можна загортати. Наприклад, насіння кукурудзи загортають на глибину 8—10 см, пшениці — 6—7, дрібнонасіних культур (льону, конюшини) — 2—3 см. Мілкіше загортають насіння культур, яке під час проростання виносить сім'ядолі на поверхню ґрунту.

На легких ґрунтах насіння висівають глибше, ніж на важких, де для нього під час проростання не вистачає повітря, а в ранньовесняний період — і теплоти. Дуже важливою є рівномірність розміщення насіння за глибиною. При загортанні на різну глибину воно проростає неодноразово, що зумовлює потім неодноразове досягання врожаю. Якщо сівбу проводять в оптимальні строки, насіння висівають на глибину, прийнятну для даної культури, а при запізненні з сівбою, коли верхній шар ґрунту пересихає, його загортають глибше.